

Сьогодні
02.11.2022

Клас
5-А

**Рівняння. Корені
рівняння. Основні
правила розв'язування
найпростіших рівнянь**

Сьогодні
02.11.2022

Повідомлення теми уроку та мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів

Мета уроку: формування поняття рівняння, кореня рівняння (розв'язку); вироблення навичок розв'язування рівнянь за правилами знаходження невідомих компонентів дій.

РІВНЯННЯ

Рівняння можна уявити як кросворд, де в порожню клітинку потрібно поставити деяке число. Наприклад, $2 \cdot \square - 8 = 12$, але ніхто не записує порожню клітинку, а на її місце ставить букву, що називають **змінною або невідомим**.

Невідомі найчастіше позначають буквами **x** та **y**, але можна позначити змінну будь-якою літерою латинського алфавіту.

Рівність, яка містить невідоме число, позначене буквою, називається рівнянням. Якщо в рівнянні $2x - 8 = 12$ замість змінної **x** написати число 10, то дістанемо правильну числову рівність $2 \cdot 10 - 8 = 12$. Кажуть, що число 10 задовольняє дане рівняння.

КОРІНЬ РІВНЯННЯ

Коренем рівняння називають те значення невідомого, за якого рівняння перетворюється на правильну рівність.

Так, число 2 є коренем рівняння $7x-4=10$, а число 3, наприклад, не є коренем цього рівняння.

Рівняння не обов'язково має один корінь.

Наприклад, рівняння $8x-15+15-8x=0$ має нескінченно багато коренів, а рівняння $3x-3x=5$ взагалі не має коренів.

Розв'язати рівняння — означає знайти всі його корені або переконатися, що їх взагалі немає. Часто корінь рівняння називають розв'язком рівняння.

Основні правила для розв'язування найпростіших рівнянь

Щоб знайти **невідомий доданок**, треба від суми відняти відомий доданок.

Наприклад

$$\begin{aligned}14 + x &= 58; \\ x &= 58 - 14; \\ x &= 44.\end{aligned}$$

Щоб знайти **невідоме зменшуване**, треба до різниці додати від'ємник.

Наприклад

$$\begin{aligned}x - 12 &= 37; \\ x &= 37 + 12; \\ x &= 49.\end{aligned}$$

Щоб знайти **невідомий від'ємник**, треба від зменшуваного відняти різницю.

Наприклад

$$\begin{aligned}42 - x &= 18; \\ x &= 42 - 18; \\ x &= 24.\end{aligned}$$

Щоб знайти **невідомий множник**, треба добуток поділити на відомий множник.

Наприклад

$$\begin{aligned}7 \cdot x &= 56; \\ x &= 56 : 7; \\ x &= 8.\end{aligned}$$

Щоб знайти **невідоме ділене**, треба частку помножити на дільник.

Наприклад

$$\begin{aligned}x : 5 &= 9; \\ x &= 9 \cdot 5; \\ x &= 45.\end{aligned}$$

Щоб знайти **невідомий дільник**, треба ділене поділити на частку.

Наприклад

$$\begin{aligned}36 : x &= 9; \\ x &= 36 : 9; \\ x &= 4.\end{aligned}$$

Робота з підручником

№ 481.

Розв'яжи рівняння та виконай перевірку:

1) $2571 + x = 4597$;

2) $y + 17\,392 = 21\,456$.

Відповідь:

1) $2\,571 + x = 4\,597$

$$x = 4\,597 - 2\,571$$

$$x = 2\,026$$

$$2\,571 + 2\,026 = 4\,597$$

Відповідь:

2) $y + 17\,392 = 21\,456$

$$y = 21\,456 - 17\,392$$

$$y = 4\,064$$

$$4\,064 + 17\,392 = 21\,456$$

Робота з підручником

Завдання № 486.

Різниця $6\,938 - 2\,475$ дорівнює 4463 .

Користуючись цим, знайди корінь рівняння:

1) $x - 4463 = 2475$;   2) $6938 - y = 2475$

Відповідь:

1) $2\,571 + x = 4\,597$

$$x = 4\,597 - 2\,571$$

$$x = 2\,026$$

$$2\,571 + 2\,026 = 4\,597$$

Відповідь:

2) $y + 17\,392 = 21\,456$

$$y = 21\,456 - 17\,392$$

$$y = 4\,064$$

$$4\,064 + 17\,392 = 21\,456$$

Робота з підручником

Завдання № 487.

Розв'яжи рівняння:

1) $12 \cdot x = 432$;   2) $22 \cdot x = 8008$;

Відповідь:

1) $12 \cdot x = 432$

$x = 432 : 12$

$x = 36$

$12 \cdot 36 = 432$

Відповідь:

1) $22 \cdot x = 8\,008$

$x = 8008 : 22$

$x = 364$

$22 \cdot 364 = 8\,008$

Робота з підручником

Завдання № 501

Розв'яжи рівняння:

$$1) (x + 26) \cdot 12 = 360; \quad 3) (132 - x) : 4 = 23;$$

Розв'язок:

$$1) (x + 26) \cdot 12 = 360$$

$$x + 26 = 360 : 12$$

$$x + 26 = 30$$

$$x = 30 - 26$$

$$x = 4$$

$$(4 + 26) \cdot 12 = 360$$

Розв'язок:

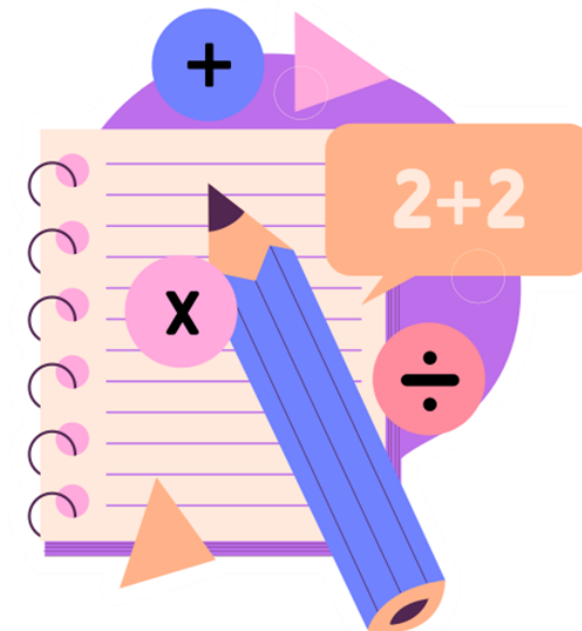
$$3) (132 - x) : 4 = 23$$

$$(132 - x) = 23 \cdot 4$$

$$132 - x = 92$$

$$x = 40$$

$$(132 - 40) : 4 = 23$$

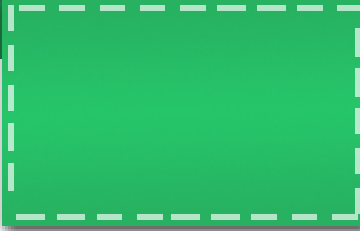

Сьогодні
02.11.2022

Завдання для домашньої роботи

Опрацюй підручник
сторінки 69 - 74
Виконай завдання:
№. 461, 484, 488

484. Знайди невідоме число, якщо:

1) $32\ 115 + a = 43\ 342$;   2) $b - 12\ 372 = 105\ 394$.

488. Розв'яжи рівняння:

1) $16x = 560$;   2) $x : 12 = 182$;   3) $7936 : x = 31$.

461. За першу годину велосипедистка пододала 15 км, а за другу – на m км менше.

1) Склади вираз для обчислення відстані, яку вона пододала за 2 год, та спрости його.

2) Обчисли значення виразу, якщо $m = 3$ км.